

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om organisering av konstens främjande, lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier samt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om organisering av konstens främjande, lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier samt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare ändras.

Lagen om organisering av konstens främjande ändras enligt förslaget så att medlemsantalet i centralkommissionen för konst ökas med två och att det i samband med centralkommissionen för konst finns en av undervisningsministeriet tillsatt nämnd för utdelningen av biblioteksstipendier och -understöd samt att namnet på statens konstindustrikommission ändras till statens formgivningskommission. Lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier föreslås bli ändrad så att stipendierna

inte längre är fast indelade i ett-, tre- och femårsstipendier och att den branschkvotering av stipendierna som föreskrivs genom förordning frångås. I lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare intas bestämmelser om den nämnd som delar ut biblioteksstipendier och -understöd.

Vidare fogas till lagarna också bestämmelser som förbjuder besvär över sådana beslut av centralkommissionen för konst och av statens konstkommissioner samt av nämnden i anslutning till centralkommissionen för konst som gäller pris, stipendier och understöd.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Nuläge

Lagen om organisering av konstens främjande

För främjandet av konsten i Finland finns statliga konstkommissioner och som ett samorgan för dem centralkommissionen för konst. Om dessa bestäms i lagen om organisering av konstens främjande (328/1967) och förordningen om or-

ganisering av konstens främjande (1105/1991). Centralkommissionen för konst och de statliga konstkommissionerna är undervisningsministeriets sakkunnigorgan. För främjandet av den regionala konsten finns i varje län en eller flera regionala konstkommissioner så som undervisningsministeriet närmare bestämmer.

De statliga konstkommissionerna och centralkommissionen för konst har till uppgift att främja det skapande och återgivande konstnärliga arbetet, kännedomen om och intresset för konst samt ur konstens syn-

punkt viktig, aktuell forskning, att vara statliga expertorgan på konstområdet samt att handha de övriga uppgifter för främjande av konsten som tilldelas dem genom förordning.

Enligt den nämnda lagens 1 § 1 mom. finns det nio statliga konstkommissioner, dvs. arkitekturkommissionen, bildkonstkommissionen, danskonstkommissionen, dramatiska kommissionen, filmkonstkommissionen, fotokonstkommissionen, konstindustrikommissionen, litteraturkommissionen och tonkonstkommissionen.

Enligt paragrafens 2 mom. har centralkommissionen för konst och de statliga konstkommissionerna en förvaltningsbyrå som är underställd centralkommissionen för konst.

Enligt lagens 4 § 2 mom. bildas centralkommissionen för konst av ordförandena i konstkommissionerna och fyra av statsrådet förordnade medlemmar. Ordföranden och vice ordföranden i centralkommissionen förordnas av statsrådet. Den nuvarande centralkommissionen för konst är tillsatt för treårsperioden 1998—2000.

Statsrådet förordnar ordförandena och de övriga medlemmarna i de statliga konstkommissionerna bland dem som har föreslagits av centrala organisationer och inrättningar inom olika områden av konsten, sedan dessa har hörts. Medlemmarna skall vara meriterade utövare eller kännare av konst på det aktuella området. Till en statlig konstkommission hör högst 11 medlemmar.

I 21 § förordningen om organisering av konstens främjande bestäms att ändring i ett beslut av centralkommissionen eller en konstkommission som gäller utdelning av pris, stipendium eller understöd inte får sökas genom besvär.

Lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier

Om konstnärsprofessorer och konstnärsstipendier bestäms i lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier (734/1969) samt i förordningen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier (845/1969).

I den nämnda lagens 3 § 1 mom. bestäms att det i statsbudgeten årligen skall upptas ett anslag av vilket, enligt vad som bestäms genom förordning, till stöd för konstutövares

arbete och studier inom olika konstområden delas ut 112 statliga konstnärsstipendier för ett år, 41 för tre år och 32 för fem år från och med 1996, 42 för fem år från och med 2001 och 52 för fem år från och med 2006. Ytterligare reserveras ett anslag som motsvarar minst 50 statliga konstnärsstipendier för att delas ut som projektstipendier för förverkligandet av bestämda arbetsplaner.

Beslut om beviljande av konstnärsstipendier fattas av statens konstkommissioner och centralkommissionen för konst.

I lagens 3 b § 1 mom. bestäms att en konstutövare som åtnjuter eller har åtnjutit ett konstnärsstipendium för fem år efter det att han inte mera åtnjuter stipendiet har rätt till ålders- och invalidpension i tillämpliga delar enligt samma stadganden som en person i tjänste- eller arbetsförhållande till staten, om det vid beviljandet av stipendiet har bestämts att mottagaren inte får ha avlönat arbete som huvudsyssla.

I 12 § förordningen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier bestäms att i beslut av centralkommissionen för konst angående förslag till utnämning av konstnärsprofessor eller i vederbörande kommissions beslut, som berör beviljande av stipendium eller understöd, må ändring icke sökas genom besvär.

Lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

Bestämmelser om biblioteksstipendiesystemet finns i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961) samt i förordningen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (46/1964). Enligt nämnda lag utdelas årligen av statens medel stipendier och understöd åt författare och översättare på grund av att av dem skrivna eller översatta böcker tillhandahålls avgiftsfritt i allmänna bibliotek. Biblioteksstipendier och -understöd utdelas på ansökan årligen av undervisningsministeriet, som bistås av en stipendienämnd tillsatt för en treårsperiod.

Enligt förordningen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare består nämnden av ordförande, vice ordförande och sju andra medlemmar samt deras personliga suppleanter. Den sittande nämnden är tillsatt för treårsperioden 2000—2002.

1.2. Bedömning av nuläget

I programmet för statsminister Paavo Lipponens II regering sägs att den ställning och de uppgifter som centralkommissionen för konst samt konstkommissionerna har inom statens konstförvaltning utreds.

I statsrådets principbeslut den 16 april 1998 om förvaltningspolitiska riktlinjer (Högklassig service, god förvaltning och ett ansvarskännande medborgarsamhälle. Förvaltningspolitiska riktlinjer) utgår man från att statsrådets ställning som politisk ledare stärks och att den politiska styrningen och det politiska beslutsfattandet betonas i de uppgifter som ministerierna sköter. Från ministerierna överförs sådana uppgifter som inte omedelbart tjänar dessa uppgifter, det internationella samarbetet eller koordinering som gäller Europeiska unionen.

Enligt statsrådets principbeslut om förvaltningspolitiska riktlinjer är det motiverat att permanent överföra beviljandet av biblioteksstipendier och -understöd till den nämnd som bistår undervisningsministeriet och att placera den i anslutning till centralkommissionen för konst.

Beslut om stipendier åt bildkonstnärer fattas av en nämnd som är tillsatt av undervisningsministeriet och som det bestäms om i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) samt i förordningen om nämnden för bildkonststipendier (116/1997). Beslut om konstverk som skall skaffas till statens offentliga byggnader fattas av statens konstverkskommission. Bestämmelser om den finns i statsrådets beslut om anskaffning av konstverk och placering av dem i statens offentliga byggnader (125/1970). Det är ändamålsenligt att även dessa organ omplaceras i anslutning till centralkommissionen för konst.

Det är motiverat att bredda uppgifterna för centralkommissionen för konst så att kommissionen också behandlar den konst- och kulturpolitiska planeringen i större utsträckning. Verksamheten i centralkommissionen skall också i övrigt präglas av ett brett främjande av konstlivet. Om centralkommissionens konst- och kulturpolitiska roll stärks, kan den mer än nu stödja också de regionala konstkommissionerna som ett led i den övergripande konstförvaltningen och betona deras uppgift som regionala sakkunniga. Med tanke på detta är det viktigt att ytterligare bredda sakkunskapen i centralkommissionen

för konst.

Eftersom var och en enligt 16 § regeringsformen har rätt att få ett beslut som gäller hans rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt lagskipningsorgan, skall man i regel genom besvär kunna söka ändring i ett beslut av centralkommissionen för konst, statens konstkommissioner och vissa nämnder som beviljar stipendier.

Enligt 13 § förvaltningsprocesslagen (586/1996) stadgas särskilt i lag om när ändring i ett beslut av en myndighet inte kan sökas genom besvär. Varken i lagen om organisering av konstens främjande eller i lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier finns bestämmelser om begränsning av besvärsrätten. Bestämmelserna om besvärsförbud ingår för närvarande i förordningen om organisering av konstens främjande och förordningen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier. Besvärsförbudet avser beslut som gäller beviljande av pris, stipendier och understöd. I övrigt får besvär anföras.

Pris, stipendier och understöd för konstnärer beviljas enligt prövning utifrån konstnärliga förtjänster och behov. I lagarna anges inte närmare grunder för beviljande. Därför kan ett fortsatt besvärsförbud i fråga om pris, stipendier och understöd alltså anses motiverat. Regleringen genom förordning kan inte anses ändamålsenlig, utan frågan bör regleras i lag.

I lagen om konstnärsprofessurer och om statens konstnärsstipendier bestäms för närvarande att konstnärsstipendierna indelas i stipendieperioder för ett, tre och fem år. Eftersom antalet stipendier på detta sätt är fast indelat i stipendieperioder av en viss längd, kan varken centralkommissionen för konst eller statens konstkommissioner i det skede då stipendierna beviljas bestämma längden på dem på ett ändamålsenligt sätt. De anslag som för närvarande anvisas för stipendierna kan således inte användas tillräckligt smidigt.

1.3. Föreslagna ändringar

Lagen om organisering av konstens främjande

I lagen om organisering av konstens främjande föreslås en ändring av 1 § 1 mom. så att namnet på statens konstindustrikommissionen

on ändras till statens formgivningskommission. Samtidigt föreslås också att den svenska lydelsen av statens dramatiska kommissions namn skall ändras till statens scenkonstkommission.

Det föreslås att 1 § 2 mom. ändras så att centralkommissionen för konst kan tillsätta sektioner. Avsikten är att sektionernas uppgifter också kan omfatta beslutanderätt såsom utdelning av stipendier.

Lagens 4 § 2 mom. föreslås bli ändrat så att antalet medlemmar i centralkommissionen för konst utökas med två, och centralkommissionen då bildas av ordförandena i statens konstkommissioner och sex av statsrådet förordnade övriga medlemmar.

Då de nya medlemmarna förordnas skall man beakta de områden som med tanke på växelverkan mellan konsten och samhället är centrala såsom kommunikation samt konstforskning och konstundervisning.

Vidare föreslås att det i lagen tas in en bestämmelse om att den nämnd som tillsatts för utdelningen av biblioteksstipendier och understöd skall finnas i samband med centralkommissionen för konst. Bestämmelser om nämnden och inrättandet av den utfärdas i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare.

I propositionen föreslås att besvärstörbudet i framtiden regleras i lag. I enlighet med detta tas i lagen om organisering av konstens främjande in en bestämmelse om besvärstörbud som motsvarar den gällande regleringen i förordning.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen skall den centralkommission som är tillsatt enligt de gällande bestämmelserna fortsätta mandatperioden ut.

Lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier

Det föreslås att 3 § 1 mom. lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier ändras så att konstnärsstipendierna inte längre är fast indelade i stipendier för ett, tre och fem år, utan att centralkommissionen för konst och statens konstkommissioner när stipendierna beviljas skall ha möjlighet att fritt fastställa stipendieperiodens längd så att minimilängden är sex månader och maximilängden är fem år. Det anslag för konstnärsstipendier som årligen skall upptas i statsbudgeten skall inte

längre anges genom att antalet stipendier anges för ett, tre och fem år, utan genom att det totala antalet stipendieår som står till förfogande anges, dvs. för närvarande 395 stipendieår, vilket samtidigt är det maximala antalet stipendier som betalas ut årligen. Det föreslås att också bemyndigandet att genom förordning bestämma om branschkvotering av konstnärsstipendierna slopas, och centralkommissionen för konst skall då besluta om antalet stipendier som tilldelas de olika konstområdena. För att nuläget inte skall förändras väsentligt, är avsikten att respektive konstområde också i framtiden beviljas ett totalt antal stipendieår på minst den nivå som för närvarande anges i förordning.

Syftet med de föreslagna förändringarna är att förbättra beslutsfattarnas möjligheter att använda de anslag som avsatts för stipendierna på ett smidigt och sakkunnigt sätt utgående från behoven bland aktörerna inom konstsektorn. I samband med den utökade flexibiliteten är det å andra sidan meningen att man skall se till att stipendieperioderna inte i genomsnitt blir kortare till följd av reformen.

Det föreslås att i lagen tas in en bestämmelse om besvärstörbud som motsvarar den reglering som för närvarande finns i förordning.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier, vilken trädde i kraft vid ingången av 1996 skall på långvariga stipendier, för vilka stipendieperioden har börjat innan denna lag träder i kraft, tillämpas de bestämmelser som gäller när stipendieperioden för dessa började. Eftersom långvariga stipendier, dvs. konstnärsstipendier för 15 år, vid ingången av år 2001 fortfarande betalas ut åt ca 90 konstnärer, föreslås att motsvarande bestämmelse tas in även i den föreslagna lagen.

Den föreslagna lagen skall tillämpas första gången på de stipendier för vilka stipendieperioden börjar den 1 januari 2001 eller därefter.

Förslaget ingriper inte trots reformen av stipendiesystemet i konstnärernas pensionsystem, eftersom pensionsfrågan skall behandlas i en av undervisningsministeriet tillsatt kommission med uppgift att utreda frågorna om konstnärernas förutsättningar till sysselsättning och deras socialskydd.

Lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare

Det föreslås att i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare tas in bestämmelser om en nämnd som delar ut biblioteksstipendier och -understöd. Nämnden skall fortfarande tillsättas av undervisningsministeriet och den placeras i anslutning till centralkommissionen för konst.

Andring i ett beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier och understöd skall inte få sökas genom besvär. Motsvarande förbud finns i 5 § lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer.

Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättningen av den utfärdas genom förordning.

Vidare anges i övergångsbestämmelsen att de stipendie- och understödsärenden som är anhängiga vid undervisningsministeriet när denna lag träder i kraft överförs till den nämnd som skall bevilja biblioteksstipendier och -understöd. Den nuvarande nämnden fortsätter mandatperioden ut.

2. Propositionens verkningar

De ändringar som föreslås i propositionen har inga betydelsefulla ekonomiska verkningar eller verkningar i fråga om organisation och personal.

Att medlemsantalet i centralkommissionen för konst utökas med två nya medlemmar föranleder förvaltningsutgifter på ca 30 000 mark per år.

Från ingången av år 2006 skall stipendiesystemet enligt den föreslagna lagstiftningen verka i full utsträckning, varvid det sammanlagda antalet stipendieår som årligen står till förfogande uppgår till 495, vilket är detsamma som enligt den nuvarande bestämmelsen.

I och med att beviljandet av biblioteksstipendier och -understöd överförs från undervisningsministeriet till en nämnd som ministeriet tillsätter, minskar dess arbetsmängd. Arbetsmängden i centralkommissionen för konst ökar däremot när nämnden börjar arbeta i anslutning till den.

3. Beredningen av propositionen

Undervisningsministeriet gav den 8 mars 1999 centralkommissionen för konst ett upp-

drag i samband med omorganiseringen av konstförvaltningen. Centralkommissionen för konst gjorde den 15 juni 1999 en framställan hos undervisningsministeriet om möjligheterna att utveckla statens konstförvaltning. Innan framställningen gjordes hörde centralkommissionenkonstnärsorganisationer inom olika områden, statens konstkommissioner och de regionala konstkommissionerna. När konstnärsorganisationerna hördes var 56 instanser från olika konstnärsorganisationer och kommissionsinrättningar företrädda. I de utlåtanden som avgavs vid dessa tillfällen och i samband med dem förhöll sig de som hördes positivt till propositionens syften.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisningsministeriet. I den fortsatta beredningen av propositionen beaktades de ståndpunkter som framfördes i utlåtandena i mån av möjlighet.

Finlands författarförbund, Finlands svenska författareförening rf, Finlands översättar- och tolkförbund, Finlands dramatikerförbund och Suomen tietokirjailijat ry har avgett utlåtande om propositionsutkastet. Majoriteten av remissinstanserna förhöll sig i huvudsak positivt till de föreslagna ändringarna. Finlands författarförbund och Finlands svenska författareförening motsatte sig dock de ändringar som gäller biblioteksstipendier och -understöd.

4. Närmare bestämmelser

Bestämmelsen om besvärsförbud i 21 § förordningen om organisering av konstens främjande kan upphävas, eftersom det föreslås att bestämmelsen om besvärsförbud tas in i lagen. Vidare skall genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om sektionerna vid centralkommissionen för konst samt om att centralkommissionen för konst sköter förvaltningen för nämnden för utdelning av biblioteksstipendier och -understöd.

Om man i lagen om konstnärsproufessurer och om statens konstnärstipendier slopar bemyndigandet att genom förordning bestämma om branschkvoteringen av konstnärstipendierna, kan bestämmelsen som gäller detta bemyndigande upphävas i förordningen om konstnärsproufessurer och om statens konstnärstipendier. Likaså kan förordningens 12 § om besvärsförbud upphävas, om bestämmelsen om besvärsförbud tas in i lagen. Vidare skall genom

förordning bestämmas om utnämningen av konstnärsprofessorer, om hur beloppen på de årligen utdelade stipendierna skall beslutas och om hur stipendierna skall sökas.

Enligt den 1 a § som föreslås bli intagen i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare utfärdas närmare bestämmelser om den nämnd som skall bevilja biblioteksstipendier och -understöd och om dess tillsättning genom förordning.

1.

Lag

om ändring av lagen om organisering av konstens främjande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1967 om organisering av konstens främjande (328/1967) 1 § 1 och 2 mom. och 4 § 2 mom., sådana de lyder i lag 712/1991, samt fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 712/1991 och 635/1997, ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 5 a § som följer:

1 §

För främjande av Finlands konst finns följande statliga konstkommissioner: statens arkitekturkommission, statens bildkonstkommission, statens danskonstkommission, statens filmkonstkommission, statens formgivningskommission, statens fotokonstkommission, statens litteraturkommission, statens scenkonstkommission och statens tonkonstkommission.

Centralkommissionen för konst är samorgan för de statliga konstkommissionerna. Centralkommissionen för konst och de statliga konstkommissionerna har en förvaltningsbyrå som är underställd centralkommissionen för konst. Centralkommissionen kan också tillsätta sektioner.

I samband med centralkommissionen finns också en nämnd för utdelning av stipendier och understöd. Bestämmelser om nämnden finns i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961).

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter får vidtas innan lagarna träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

4 §

Centralkommissionen för konst bildas av ordförandena i konstkommissionerna och sex av statsrådet förordnade övriga medlemmar. Ordföranden och vice ordföranden i centralkommissionen förordnas av statsrådet.

5 a §

Ändring i ett beslut av centralkommissionen för konst eller de statliga konstkommissionerna som gäller beviljande av pris, stipendium eller understöd får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

Den centralkommission för konst som är tillsatt med stöd av de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft fortsätter mandatperioden ut.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 november 1969 om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier (734/1969) 3 § 1 mom. och 3 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 143/1995, samt

fogas till lagen en ny 4 b § som följer:

3 §

I budgetpropositionen upptas årligen ett anslag av vilket till stöd för konstutövares arbete och studier inom olika konstområden delas ut statliga konstnärsstipendier till ett belopp som motsvarar 395 stipendieår samt från och med 2001 till ett belopp som motsvarar 445 stipendieår och från och med 2006 till ett belopp som motsvarar 495 stipendieår. Stipendieperioden kan omfatta minst sex månader och högst fem år. Dessutom reserveras ett anslag som motsvarar minst 50 konstnärsstipendier för att delas ut som projektstipendier för genomförandet av bestämda arbetsplaner.

3 a §

När konstnärsstipendierna delas ut skall av dem årligen minst ett belopp som motsvarar 30 stipendieår beviljas unga konstutövare eller konstutövare som är i början av sin karriär.

När konstnärsstipendier för minst tre år eller projektstipendier beviljas, skall företräde ges konstutövare som redan

har ådagalagt skapande förmåga. Konstnärsstipendier för fem år kan flera gånger beviljas konstutövare som har visat sig vara framstående inom sitt område och som inte har ett tjänste- eller arbetsförhållande som huvudsyssla.

4 b §

Ändring i ett beslut av centrankommissionen för konst eller de statliga konstkommissionerna som gäller beviljande av stipendium eller understöd, får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

Lagen tillämpas första gången på stipendier för vilka stipendieperioden börjar den 1 januari 2001 eller senare. På långvariga samt tre- och femåriga konstnärsstipendier tillämpas, om stipendieperioden har börjat innan lagen träder i kraft, de bestämmelser som gäller då stipendieperioden började.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till lagen den 3 maj 1961 om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961) en ny 1 a § som följer:

1 a §

För utdelningen av de stipendier och understöd som avses i 1 § finns en nämnd som är tillsatt av undervisningsministeriet.

Ändring i ett beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier och understöd får inte sökas genom besvär.

Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av den utfärdas genom förordning.

Lagen tillämpas på utdelningen av stipendier och understöd från den 1 januari 2001.

Den nämnd som har tillsatts för utdelningen av stipendier och understöd innan denna lag träder i kraft fortsätter som i denna lag avsedd nämnd mandatperioden ut.

De stipendie- och understödsärenden som är anhängiga vid undervisningsministeriet när denna lag träder i kraft överförs till nämnden.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag träder i kraft den _____ .

Helsingfors den 4 februari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Kulturminister *Suvi Lindén*

1.

Lag**om ändring av lagen om organisering av konstens främjande**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 juli 1967 om organisering av konstens främjande (328/1967) 1 § 1 och 2 mom. och 4 § 2 mom., sådana de lyder i lag 712/1991, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 712/1991 och 635/1997, ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 5 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För främjandet av Finlands konst finns följande statliga konstkommissioner: statens arkitekturkommission, statens bildkonstkommission, statens danskonstkommission, statens dramatiska kommission, statens filmkonstkommission, statens fotokonstkommission, statens konstindustrikommission, statens litteraturkommission och statens tonkonstkommission.

Centralkommissionen för konst är samorgan för de *nämnda* statliga konstkommissionerna. Centralkommissionen för konst och de statliga konstkommissionerna har en förvaltningsbyrå som är underställd centralkommissionen för konst.

Föreslagen lydelse

1 §

För främjande av Finlands konst finns följande statliga konstkommissioner: statens arkitekturkommission, statens bildkonstkommission, statens danskonstkommission, statens dramatiska kommission, statens filmkonstkommission, statens *formgivningskommission*, statens fotokonstkommission, statens litteraturkommission, statens *scenkonstkommission* och statens tonkonstkommission.

Centralkommissionen för konst är samorgan för de statliga konstkommissionerna. Centralkommissionen för konst och de statliga konstkommissionerna har en förvaltningsbyrå som är underställd centralkommissionen för konst. *Centralkommissionen kan också tillsätta sektioner.*

I samband med centralkommissionen finns också en nämnd för utdelning av stipendier och understöd. Bestämmelser om nämnden finns i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961).

4 §

Centralkommissionen för konst bildas av ordförandena i konstkommissionerna och fyra av statsrådet förordnade medlemmar. Ordföranden och vice ordföranden i centralkommissionen förordnas av statsrådet.

Centralkommissionen för konst bildas av ordförandena i konstkommissionerna och *sex* av statsrådet förordnade *övriga* medlemmar. Ordföranden och vice ordföranden i centralkommissionen förordnas av statsrådet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Ändring i ett beslut av centralkommissionen för konst eller de statliga konstkommissionerna som gäller beviljande av pris, stipendium eller understöd, får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

Den centralkommission för konst som är tillsatt med stöd av de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft fortsätter mandatperioden ut.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 28 november 1969 om konstnärsprofessorer och om statens konstnärsstipendier (734/1969) 3 § 1 mom. och 3 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 143/1995, samt

fogas till lagen en ny 4 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

I budgetpropositionen upptas årligen ett anslag av vilket, enligt vad som stadgas genom förordning, till stöd för konstutövares arbete och studier inom olika konstområden utdelas 112 statliga konstnärsstipendier för ett år, 41 stipendier för tre år och 32 stipendier för fem år från och med 1996, 42 stipendier för fem år från och med 2001 samt 52 stipendier för fem år från och med 2006. Dessutom reserveras ett anslag, som motsvarar minst 50 statliga konstnärsstipendier, för att utdelas såsom projektstipendier för förverkligandet av bestämda arbetsplaner.

3 §

I budgetpropositionen upptas årligen ett anslag av vilket till stöd för konstutövares arbete och studier inom olika konstområden delas ut statliga konstnärsstipendier till ett belopp som motsvarar 395 stipendieår samt från och med 2001 till ett belopp som motsvarar 445 stipendieår och från och med 2006 till ett belopp som motsvarar 495 stipendieår. Stipendieperioden kan omfatta minst sex månader och högst fem år. Dessutom reserveras ett anslag som motsvarar minst 50 statliga konstnärsstipendier för att delas ut som projektstipendier för genomförandet av bestämda arbetsplaner.

Gällande lydelse

3 a §

När stipendier för ett år delas ut skall av minst 30 stipendier beviljas unga konstutövare eller konstutövare som är i början av sin karriär. Stipendier för ett år kan delas mellan två personer.

När konstnärsstipendier för tre och för fem år och projektstipendier beviljas, skall företräde ges konstutövare som redan har ådagalagt skapande förmåga. Konstnärsstipendium för fem år kan flera gånger beviljas konstutövare som har visat sig vara framstående inom sitt område och som inte har ett tjänste- eller arbetsförhållande som huvudsyssla.

Föreslagen lydelse

3 a §

När konstnärsstipendierna delas ut skall av dem årligen minst ett belopp som motsvarar 30 stipendieår beviljas unga konstutövare eller konstutövare som är i början av sin karriär.

När konstnärsstipendier för minst tre år eller projektstipendier beviljas, skall företräde ges konstutövare som redan har ådagalagt skapande förmåga. Konstnärsstipendier för fem år kan flera gånger beviljas konstutövare som har visat sig vara framstående inom sitt område och som inte har ett tjänste- eller arbetsförhållande som huvudsyssla.

4 b §

Ändring i ett beslut av centralkommissionen för konst eller de statliga konstkommissionerna som gäller beviljande av stipendium eller understöd, får inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den .

Lagen tillämpas första gången på stipendier för vilka stipendieperioden börjar den 1 januari 2001 eller senare. På långvariga samt tre- och femåriga konstnärsstipendier tillämpas, om stipendieperioden har börjat innan lagen träder i kraft, de bestämmelser som gäller då stipendieperioden började.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen den 3 maj 1961 om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961) en ny 1 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 a §

För utdelningen av stipendier och understöd som avses i 1 § finns en nämnd som är tillsatt av undervisningsministeriet.

Ändring i ett beslut av nämnden som gäller utdelning av stipendier och understöd får inte sökas genom besvär.

Närmare bestämmelser om nämnden och tillsättandet av den utfärdas genom förordning.

Denna lag träder i kraft den .

Lagen tillämpas på utdelningen av stipendier och understöd från den 1 januari 2001.

Den nämnd som har tillsatts för utdelningen av stipendier och understöd innan denna lag träder i kraft fortsätter som i denna lag avsedd nämnd mandatperioden ut.

De stipendie- och understödsärenden som är anhängiga vid undervisningsministeriet när denna lag träder i kraft överförs till nämnden.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
